

ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՔԱՅԼ

#37

ՄԱՅԻՍ-ՀՈՒՆԻՍ

ԱՅՍ ՀԱՄԱՐՈՒՄ

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ
ՀԱՄԱՏԵՔՍՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ ԺԱՄԱՆԱԾ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԸ
ԲԱՎԱՐԻԱՅԻ
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆՈՒՄ

ՏՐԱՆՍԳԵՆԴԵՐ ԿԻՆԸ ԱԶԱՏ
ԱՐՁԱԿՎԵՑ ԴԱՏԱԿԱՆ
ՆԻՍՏԵՐԻ ԴԱՀԼԻԾԻՑ

ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՎ LIFE 9
ԱԿՏԻՎԻՍՏՆԵՐԻ
ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

ՄԻԱՎ-ի կանխարգելման
ծրագրերի շրջանակներում
2019թ.-ի մայիս-հունիս
ամիսների ընթացքում ՄԻԱՎ-ի
վերաբերյալ հետազոտություն
է իրականացվել
Հայաստանում SUS, L9FS, ԿՍԱ
և ԹՆՕ համայնքների
ներկայացուցիչների շրջանում:

2019թ.-ի մայիս-հունիս
ամիսներին ՆՍՀԿ կողմից
տրամադրվել
է **78** իրավաբանական
խորհրդատվություն:
Քրեական
գործերով **6** անձանց
ներկայացուցչություն՝
մինչդատական և դատական
փուլերում:
2 վարչական գործի
քննություն ՀՀ վարչական
դատարանում:
2 քաղաքացիական գործի
քննություն Երևանի
ընդհանուր իրավասության
դատարանում:

748 Հետազոտված
շահառուներ

18 ՄԻԱՎ դրական
նոր դեպք

7 Վերցվել է դիսպանսերային
հսկողության՝ բուժման,
խնամքի և աջակցության
հետագա տրամադրմամբ:

Ժամանակին Համաքայլ ամսագիրը կարունակում է տվյալ ամսում «Նոր Սերունդ» Մարդասիրական ՀԿ-ի կողմից իրականացված գործունեության համապարփակ նկարագիրը:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ
NEW GENERATION

Սկսած 1990թ.-ից ամեն տարի մայիսի 17-ն աշխարհում նշվում է որպես հոմոֆոբիայի, տրանսֆոբիայի և բիֆոբիայի դեմ պայքարի միջազգային օր, (The International Day Against Homophobia, transphobia and biphobia/ IDAHOBIT):

Օրը պատահական ընտրված չէ, քանզի 1990թ.-ի մայիսի 17-ին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության հիվանդությունների միջազգային դասակարգչի 10-րդ վերանայմամբ նույնասեռականությունը հանվեց հոգեկան խանգարումների ցանկից:

Օրը նշելու գաղափարը ներկայացրել է ֆրանսիացի գրող և գիտնական Լուի-ժորժ Տենը՝ հույս հայտնելով, որ այդ օրը կօգնի դեպի լավը փոխել այն մարդկանց կյանքը, ովքեր ավելի շատ ունեն դրա կարիքը: «Նոր Սերունդ» Մարդասիրական ՀԿ-ն յուրաքանչյուր տարի անդրադարձ է կատարում օրվա խորհրդին և կազմակերպում միջոցառումներ՝ ակցիաների, քննարկումների և ասուլիսների տեսքով՝ բնակչության ուշադրությունը ԼԳԲՏԻԲ մարդկանց հիմնախնդիրների վրա կենտրոնացնելու նպատակով: Այս տարի՝ 2019թ.-ի մայիսի 17-ին «Նոր Սերունդ» Մարդասիրական ՀԿ-ն կազմակերպել էր «Մարդու իրավունքների պաշտպանությունը խտրականության կանխարգելման համատեքստում» թեմայով փակ քննարկում: Փակ քննարկման օրակարգում դրված էին հետևյալ թեմաները. «Խտրականության դեպքերի վերաբերյալ խորհրդատվությունների ընդհանուր վիճակագրությունը», «Առողջության իրավունքի խախտման դեպքերը և օրենսդրական բացերը», «Գենդերային վերափոխության իրավական ճանաչման մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ, «Իրավահավասարության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ», «Խտրականության հիմքով կատարվող հանցագործությունների վերաբերյալ քրեական գործեր», «Խտրականության հիմքով վիրավորանքի և զրպարտության վերաբերյալ քաղաքացիական ռազմավարական գործեր»:

«Անպատասխան գրություններ և հարցումներ պետական մարմիններին», «Կրոնական անհանդուրժողականությունը և 21-րդ դարի մարտահրավերները», «ԼԳԲՏ քրիստոնյաների 11-րդ միջազգային ֆորումի պատմությունը և ընթացքը», «ԲԿԸ-ներում ԳԲՏ ներկայացուցիչների նկատմամբ առկա խտրական դեպքերը», «Իրավապաշտպանների նկատմամբ գոյություն ունեցող խտրականությունը և ատելությունը, պետության դերը նրանց պաշտպանության մեջ», «Փաստաբանների նկատմամբ գոյություն ունեցող խտրականությունը և ատելությունը, պետության դերը նրանց պաշտպանության մեջ», «ԶԼՄ-ների դերը խտրականության ու ատելության դեմ պայքարի, ինչպես նաև հասարակական կարծիքի ձևավորման գործում», «Շուռնուխ»-ի դեպքը և հետևանքները:

Քննարկման սկզբում բացման խոսքով ելույթ ունեցավ «Նոր Սերունդ» Մարդասիրական ՀԿ նախագահ Սերգեյ Գաբրիելյանը: Այնուհետև ողջույնի խոսքով հանդես եկան օտարերկրյա դիվանագիտական կառույցների ներկայացուցիչները, ովքեր վերահաստատեցին իրենց պատրաստակամությունը՝ հնարավորինս օգնելու, որպեսզի Հայաստանում խարանը և խտրականությունը դուրս մղվեն հասարակությունից: Հրավիրված խոսնակները անդրադարձան վերջին մեկ տարում Հայաստանում տեղի ունեցած հոմոֆոբիայի, բիֆոբիայի և տրանսֆոբիային դրսևորումներին, մասնավորապես՝ 2018թ.-ին

Հայաստանում կայանալիք Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի ԼԳԲՏ քրիստոնյա խմբերի տարեկան ֆորումի անցկացման առնչությամբ «Նոր Սերունդ» Մարդասիրական ՀԿ-ի հանդեպ բարձրացված անհանդուրժողականությունը, ասելության ու բռնության կոչերին, ասելություն սերմանող հանրային միջոցառումներին, 2019թ.-ի ապրիլ ամսին ԱԺ-ում ելույթ ունեցած տրանսգենդեր կնոջ հանդեպ ասելության խոսքերին, սպառնալիքներին, Շուռնուխ գյուղում ԼԳԲՏԻ անձանց հանդեպ կատարված հարձակմանը և ԼԳԲՏԻ անձանց հետ կապված քրեական գործերի ընթացքին: Քննարկվեցին նաև ոլորտային առողջապահական և օրենսդրական խնդիրները և դրանց հնարավոր լուծման ուղիները: Քննարկման ավարտին ձեռք բերվեց պայմանավորվածություն հնչեցված բոլոր առաջարկությունները հավաքագրելու, խմբագրելու և պետական ու միջազգային կառույցներին ներկայացնելու վերաբերյալ:

«Նոր Սերունդ» Մարդասիրական ՀԿ-ի խնդրանքով մայիսի 21-ին ՀՀ-ում Արգենտինայի դեսպանատունը բարձրացրեց բազմազանության դրոշը՝ ի նշան համերաշխության և ԼԳԲՏԻ անձանց մարդու իրավունքների պաշտպանության:

Քննարկմանը մասնակցություն չի ապահովել ՀՀ Արդարադատության նախարարությունը, իսկ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի փոխնախարարը հրաժարվել է մասնակցությունից քննարկումից 30 րոպե առաջ: Նախարարությունների կողմից նման արձագանքը շատ ցավալի է, քանի որ միայն երկխոսության միջոցով է հնարավոր լուծումներ գտնել առկա հիմնախնդրի կարգավորման համար:

1990թ.-ի մայիսի 17-ին նույնասեռականությունը հանվեց ԱՀԿ հիվանդությունների միջազգային դասակարգչի հոգեկան խանգարումների ցանկից: Ահա թե ինչու է մայիսի 17-ը նշվում որպես հոմոֆոբիայի, տրանսֆոբիայի և բիֆոբիայի դեմ պայքարի միջազգային օր: Այժմ՝ 29 տարի անց, աշխարհի շատ պետություններ կատարելագործել են հոմոֆոբիայի, տրանսֆոբիայի և բիֆոբիայի դեմ պայքարի մեխանիզմները և ստեղծել են անվտանգ, ասելությունից ու բռնությունից զերծ միջավայր ԼԳԲՏԻ անձանց համար: Հայաստանում ԼԳԲՏԻ անձանց հանդեպ անհանդուրժողականությունը, ասելությունն ու բռնությունը շարունակում են մնալ լուրջ հրամայական ինչպես մարդու իրավունքներով զբաղվող կազմակերպությունների, իրավապաշտպանների ու ակտիվիստների, այնպես էլ ՀՀ կառավարության և հասարակության համար:

ԼԳԲՏԻ անձինք ենթարկվում են խտրականության ամենուր և տարբեր կազմակերպությունների, անհատների և քաղաքական գործիչների համար դառնում շահարկումների, հասարակության մեջ դժգոհություններ առաջացնելու, հասարակությանը բաժանելու և Եվրոպական ու Արևմտյան արժեքների դեմ հակաքարոզի առիթ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԻ ԴԱՇՆԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՎ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՈՒՈՐՏԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

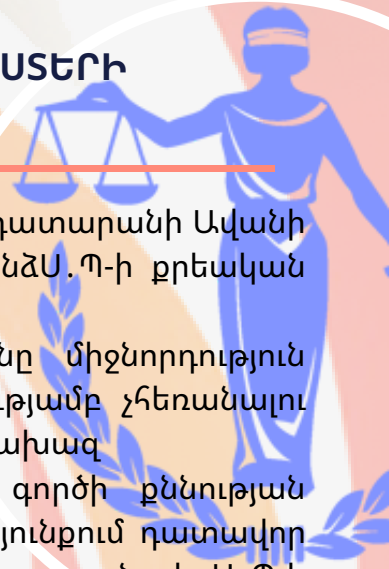

2019 թ.-ի հունիսի 10-16-ը Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության Մյունխեն քաղաքում տեղի ունեցավ «Նոր Սերունդ» Մարդասիրական ՀԿ-ի (ՆՍՀԿ) և «Բավարիայի երիտասարդական խորհուրդ»-ի (BJR) համագործակցության շրջանակներում երիտասարդական ոլորտի աշխատողների վերապատրաստման փոխանակման ծրագիրը: Փոխանակման ծրագրին մասնակցում էին Հայաստանի ու Գերմանիայի Հասարակական Կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, համայնքապետա րանների աշխատակիցներ, որոնք աշխատում են ՀՀ երիտասարդների զբաղվածության, նրանց ժամանցի ապահովման և այլ հիմնախնդիրների լուծման ոլորտում: Վերապատրաստման ընթացքում երիտասարդները այցելեցին և ծանոթացան Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում գործող երիտասարդական հիմնախնդիրներով զբաղվող կառույցների գործունեությանը, այցելեցին Բավարիայի խորհրդարան, որտեղ հանդիպում ունեցան խորհրդարանի պատգամավորների հետ:

Փոխանակումը ներառում էր նաև ճանաչողական ու մշակութային շրջայցեր, արշավներ: Մասնակիցները նաև հնարավորություն ունեցան՝ այցելելու Ավստրիայի Զալցբուրգ քաղաքը: Ակտիվ աշխատանքային մթնոլորտում մասնակիցները նախագծեցին և մշակեցին հետագա համագործակցության պլանը և փոխայցերի ժամանակացույցը: Մասնակիցները ծրագրի ավարտին հնարավորություն կունենան ներկայացնել փոքր դրամաշնորհային ծրագրեր որոնք ուղղված կլինեն երիտասարդական ծրագրերի իրականացմանը ու երիտասարդական աշխատանքի զարգացմանը Հայաստանում:

ՏՐԱՆՍԳԵՆԴԵՐ ԿԻՆԸ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՎԵՑ ԴԱՏԱԿԱՆ ՆԻՍՏԵՐԻ ԴԱՀԼԻԾԻՑ

2019թ. հունիսի 3-ին Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության դատարանի Ավանի նստավայրում տեղի ունեցավ ՆՍՀԿ շահառու տրանսգենդեր անձՍ.Պ-ի քրեական գործով հերթական դատական նիստը:

Դատական նիստին ՆՍՀԿ փաստաբան Արա Ղարազյոզյանը միջնորդություն ներկայացրեց Ս.Պ-ի խափանման միջոց կալանքը ստորագրությամբ չհեռանալու մասին խափանման միջոցով փոխարինելու մասին: Գործով դատախազ Ռ.Մանուկյանը չառարկեց միջնորդության դեմ, նշելով, որ գործի քննության ընթացքում մեղադրյալը ցուցաբերել է դրական վարքագիծ: Արդյունքում դատավոր Հ.Մանուկյանը բավարարեց պաշտպանի ներկայացրած միջնորդությունը և Ս.Պ-ի նկատմամբ ընտրված խափանման միջոց կալանավորումը փոխարինեց ստորագրությամբ չհեռանալու մասին խափանման միջոցով և Ս.Պ.-ն ազատ արձակվեց դատական նիստերի դահլիճից:

ՆՍՀԿ փաստաբան Արա Ղարազյոզյանի խոսքերով սա սպասված որոշում էր, որը պետք էր վաղուց կայացնել, քանի որ իր պաշտպանյալ Ս.Պ.-ն կալանքի տակ է գտնվել ապօրինի կերպով: Պաշտպանի կողմից նախկինում ևս ներկայացվել է խափանման միջոց կալանքը գրավով փոխարինելու մասին միջնորդություն, որը բավարարվել է դատարանի կողմից: Նշանակվել է 5.000.000 ՀՀ դրամի չափով գրավ, որը վճարելու հնարավորություն չունենալու պատճառով Ս.Պ.-ն շարունակել է մնալ կալանքի տակ:

ՆՍՀԿ նախագահ Սերգեյ Գաբրիելյանի համոզմամբ սա դրական ձեռքբերումների սկիզբն է միայն և «Նոր Սերունդ» Մարդասիրական ՀԿ-ն հետևողական է լինելու իր յուրաքանչյուր շահառուի գործով արդար դատաքննության իրականացմանն և խտրականության բացառմանը:

Գործի նախապատմությունը.

Տրանսգենդեր կանայք՝ Ա.Ա.-ն, Ս.Պ.-ն և Ա.Ս.-ն գտնվել են Երևան քաղաքի Զաքյան փողոցում, երբ Ա.Զ.-ն իր սև գույնի BMW մակնիշի ավտոմեքենայով կանգ է առել նրանց մոտ: Ուղևորի նստատեղում գտնվող աղջիկը լուսանկարել է տրանսգենդեր կանանց և հայհոյել, որոնք ի պատասխան նույնպես հայհոյել են: Ա.Զ.-ն դուրս է եկել ավտոմեքենայից և հարվածել Ս.Պ.-ին, հարձակվել Ա.Ս.-ի վրա և փորձել խեղդել: Այնուհետև նրանք նստել են ավտոմեքենան և հեռացել դեպքի վայրից: Դեպքի վայր են ժամանել ՀՀ ոստիկանության աշխատակիցները: Արդյունքում տուժող ճանաչվելու փոխարեն, Ս.Պ. -ն գործում ներգրավվել է որպես մեղադրյալ: 2017թ.-ի սեպտեմբերի 22-ին հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 258-րդ հոդվածի 4-րդ մասի հատկանիշներով:

Կալանքի տակ գտնվելու ժամանակահատվածում Ս.Պ.-ն բազմիցս ենթարկվել է դաժան, անմարդկային, արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի և խոշտանգման, որի վերաբերյալ նույնպես փաստաբանի կողմից ներկայացվել է հանցագործության մասին հաղորդում:

Ս.Պ.-ն կալանքի տակ էր գտնվում շուրջ երկու տարի:

ԿԱՅԱՑԱՎ LIFE 9 ԱԿՏԻՎԻՍՏՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԸ

«Առողջության իրավունք» ծրագրի շրջանակներում տեղի ունեցավ LIFE 9 ակտիվիստների վերապատրաստման դասընթացը:

Դասընթացի նպատակն է ակտիվիստների ծանոթացումը կամավորական աշխատանքին ու թե ինչպես հենց իրենք կարող են նպաստել ՀՀ-ում ՄԻԱՎ-ի կանխարգելմանը: Եռօրյա դասընթացի ընթացքում առաջադեմ ակտիվիստները ծանոթացան հետևյալ թեմաներին՝

- Կամավորները որպես ՄԻԱՎ-ի հակազդման ծրագրի շահառուներ
- Կամավորները որպես ՄԻԱՎ-ի հակազդման ծրագրի առաջնորդներ և գործընկերներ
- ՄԻԱՎ-ի հակազդման ազգային ծրագրում կամավորների ներգրավվածության կարևորությունը:

Վերոնշյալ թեմաների շրջանակներում մասնակիցները քննարկեցին, թե ո՞րն է կամավորների դերն ու նշանակությունը ՄԻԱՎ-ի և ՁԻԱՀ-ի մարտահրավերին դիմակայության գործում, ի՞նչ գիտեն ՄԻԱՎ-ի մասին մասնակիցները, ի՞նչ է ՁԻԱՀ-ը, ովքե՞ր են առավել ռիսկի ենթարկված խմբերը, կանխարգելման բաղադրիչը, ՀՀ օրենսդրությունն ու քաղաքականությունը, կամավորների ներգրավման երեք-ոսպնյակի մեթոդը,

կամավորների ներգրավվածությունը որպես շահառուներ, գործընկերներ և առաջնորդներ, ծառայությունների մատուցման երեք մեթոդները:

Դասընթացը կրելու է շարունակական բնույթ, վերապատրաստված մասնակիցները հնարավորություն են ստանալու վարելու դասընթացներ, իրենց ստացած գիտելիքներով կիսվելու կամավորական աշխատանքում ներգրավվել ցանկացող այլ ակտիվիստների շրջանում, ինչպես նաև ակտիվ մասնակցություն են ունենալու ՄԻԱՎ-ին հակազդմանն ուղղված կամավորական գործում : Դասընթացի փորձագետն էր Գլոբալ հիմնադրամի ՄԻԱՎ-ի և ՁԻԱՀ-ի Միջոցառումների համակարգման հանձնաժողովի «Համայնքային ներգրավվածության, մարդու իրավունքների և գենդերային հավասարության» աշխատանքային խմբի համակարգող Մարիամ Մուրադյանը:

